

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
Diarienummer Ju2025/00206

Yttrande - Straffbarhetsåldern SOU 2025:11

Justitiedepartementet har bjudit in Örebro kommun att svara på remissen Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11). Sista svarsdag 14 maj 2025.

Övergripande synpunkter

Det är bra att lagstiftningen ses över då det handlar om unga brottslingar som begår brott. Utredningen förslår inte en generell sänkning av straffbarhetsåldern utan föreslår en sänkning vid särskilt grova brott. Vidare hänvisas i utredningen till att unga lagöverträdare inte ska kunna dömas till livstids fängelse för att följa barnkonventionen. Att sänka straffbarhetsåldern är en omfattande förändring då Barnkonventionen är svensk lag och unga i åldrarna 15–17 år är barn. Förslaget behöver utredas vidare och eventuella konsekvenser behöver klargöras innan förslaget på sänkt ålder läggs fram om barn ska behandlas som vuxna i rättssystemet.

Förslaget i utredningen om en utvärdering av lagstiftningens konsekvenser efter fem år är bra. Fast kommunens ståndpunkt är att innan en utvärdering efter fem år behöver eventuella konsekvenser ses över och utredas särskilt med tanke på att förslaget rör insatser för barn. Enligt Barnkonventionen ska barn behandlas annorlunda än vuxna i rättssystemet och erbjudas stöd och rehabilitering.

Specifika synpunkter

16.2.9 Finansiering av förslagen (s. 432)

Det framkommer i utredningen att det beräknas kunna bli en mindre arbetsbelastning för kommunerna. Här vill Örebro kommun reservera sig och påtala att beroende på hur ansvaret för att utföra och följa upp nya påföljder för målgruppen kan komma att utformas framledes kan detta bidra till mer ansvar som kommer behöva utföras av Socialtjänsten.

10.5 Undanröjande av ungdomsövervakning och utvidgad ungdomsövervakning (s. 306 - 312)

I och med utökad ungdomsbevakning som beskrivs i utredningen kan det finnas en risk att socialtjänsten ansvar för vårdinstanser blandas ihop med de repressiva insatserna från rättsväsendet. Det är viktigt att värna om att socialtjänstens uppdrag är skydd, vård och stöd, inte straff. Om kriminalvården utifrån utvidgad ungdomsbevakning förskriver ungdom att genomgå behandling och att socialnämnden bär ansvaret för utförandet så innebär det att det måste finnas en intern organisation inom socialnämnden som både har en nära samverkan med kriminalvården samt rätt resurser att utföra arbetet. Det är likaså en sak att jobba med behandlande insatser och en annan sak att jobba med mottaglighet och motivation hos en ungdom som är dömd att genomgå denna behandling. Skulle exempelvis en utvidgad ungdomsbevakning innebära en möjlighet att en ungdom kan få bo kvar på hemmaplan om ingen hotbild föreligger är det snarare en positiv effekt.

2025-04-02

Ks 416/2025

John Johansson (S)
kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum: 2025-05-13
Justeringsdatum: 2025-05-14
Anslagsdatum: 2025-05-16

§ 112 Svar på remiss om straffbarhetsåldern SOU 2025:11

Ärendenummer: Ks 416/2025

Handläggare: Liselott Bergqvist

Ärendebeskrivning

Utredningen behandlar frågan om vid vilken ålder som barn bör kunna straffas. Utredningen har haft i uppdrag att överväga och om lämpligt lämna förslag på en sänkning av straffmyndighetsåldern. Det föreslås ingen generell sänkning av straffmyndighetsåldern men det föreslås att straffbarhetsåldern ska sänkas från 15 år till 14 år för brott som har fängelse minst fyra år i straffskalan. Lagändringen föreslås bli tidsbegränsad till fem år efter införandet och föreslås att träda i kraft den 1 juli 2026.

Sista svarsdag på remissen är den 14 Maj 2025.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2025-04-02

Yttrande, daterat 2025-04-02

Remiss – Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11). Slutbetänkande av Utredningen om skärpta regler för unga lagöverträdare.

Missiv – Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11), daterat 2025-02-13

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen:

1. Yttrandet antas och överlämnas till Justitiedepartementet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Yrkanden

Markus Allard (ÖrP) yrkar avslag på ärendet i sin helhet.

Martha Wicklund (V) yrkar på att i yttrandet tydligt avstyrka förslaget till lagändring.

Proposition

Ordförande John Johansson (S) finner att det finns tre förslag till beslut, det vill säga Kommunledningsförvaltningens förslag, Markus Allards (ÖrP) avslagsyrkande och Martha Wicklunds (V) ändringsyrkande. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Kommunstyrelsen beslutar enligt Kommunledningsförvaltningens förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Yttrandet antas och överlämnas till Justitiedepartementet.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservationer

Markus Allard (ÖrP) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget avslagsyrkande.

Martha Wicklund (V) reserverar sig skriftligt mot beslutet till förmån för eget ändringsyrkande.